

Co v komunitě kontraktujeme a čemu věříme

Martina Richterová
Těmínová

Blansko, březen 2023

Smlouva – občanský zákoník

§ 1724

- (1) Smlouvou projevují strany vůli zřídit mezi sebou závazek a řídit se obsahem smlouvy.

§ 1725

- Smlouva je uzavřena, jakmile si strany ujednaly její obsah. V mezích právního řádu je stranám ponecháno na vůli svobodně si smlouvu ujednat a určit její obsah.

§ 1728

- (1) Každý může vést jednání o smlouvě svobodně a neodpovídá za to, že ji neuzavře, ledaže jednání o smlouvě zahájí nebo v takovém jednání pokračuje, aniž má úmysl smlouvu uzavřít.
- (2) Při jednání o uzavření smlouvy si smluvní strany vzájemně sdělí všechny skutkové a právní okolnosti, o nichž ví nebo vědět musí, tak, aby se každá ze stran mohla přesvědčit o možnosti uzavřít platnou smlouvu a aby byl každé ze stran zřejmý její zájem smlouvu uzavřít.

§ 1759

- Smlouva strany zavazuje. Lze ji změnit nebo zrušit jen se souhlasem všech stran, anebo z jiných zákonných důvodů. Vůči jiným osobám smlouva působí jen v případech stanovených v zákoně.

Smlouva Hospodina s lidem Izraele

- Uzavřel jí s Izraelským lidem prostřednictvím Mojžíše
- Jedná se podmíněčnou smlouvu,
- Hospodin vyvede a vysvobodí lid z Egyptského otroctví a potom na Sinaji dává zákon – Desatero, pravidla, podmínky
- Cílem není jenom vysvobození z otroctví, ale i budoucnost, spása

Faustova smlouva s Mefistofelem aneb smlouva našich klientů před nástupem do komunity

- Faust se žene stále za větším poznáním, snaží se posouvat hranice svého rozumu
- Mefistofeles přichází s nabídkou rozřešení útrap Fausta formou poznání, poznání různých smyslových počitků, ale i prožitku
- Podmínkou je propadnutí duše peklu
- Mefistofeles nijak netlačí, on svádí – je to pokušitel, provokatér

Smlouva o léčbě

- Víme, co by klient měl učinit, aby nastoupil na cestu úzdravy
- Věříme tomu, že je to možné
- Známe metody, formy pomoci
- Je to smlouva do budoucnosti (když půjdeš doporučenou cestou, budeš se řídit pravidly, budeš pracovat na svém osobním růstu, přihlíšíš se ke zdrženlivosti nebo abstinenci, je pravděpodobné , že se ti uleví a budeš spokojenější

K čemu se zavazujeme

- Komunita, tým, pracovník
  - Podle svého nejlepšího svědomí, vědomí, znalostí, přesvědčení, dovedností budeme tě provázet úzdravou tak, jak ty potřebuješ, jaký jsi
- Klient
  - Svěřuji sám sebe do Vašich rukou, i když si plně neodvedu představit, co se bude dít, snažím se Vám důvěřovat , jak nejlépe dovedu, a zavazuji se, že budu aktivně pracovat na své úzdravě dle svých možností a schopností

Charakter smlouvy

- Nerovnovážná – klient je uzavírá pod tlakem své nemoci, okolí, často mu nic jiného nezbyvá
- My nemůžeme spolehlivě garantovat, že to dobře dopadne
- Obsahem kontraktu je možnost, že to dobře dopadne, ale ne jistota
- Podmínkou úspěšného naplnění je významná aktivní participace klienta, který si dopředu nedokáže představit, co všechno bude po něm vyžadováno
- Klademe velký nárok na důvěru klienta v nás

Kdo uzavírá
smlouvu s
klientem a
kdo jsou
strany
smlouvy?

- Smlouvu uzavírá klient a služba, zastoupená vedoucím služby nebo pověřeným pracovníkem
- Lidé na stranách kontraktu: klient x tým služby

Smlouva o
poskytnutí
sociální služby
zákon
108/2006 Sb.,
Díl 3, § 90,91

(2) Smlouva obsahuje tyto náležitosti:

- *a)* označení smluvních stran,
- *b)* druh sociální služby,
- *c)* rozsah poskytování sociální služby,
- *d)* místo a čas poskytování sociální služby,
- *e)* výši úhrady za sociální služby sjednanou v rámci výše úhrady stanovené v § 73 až 77 a způsob jejího placení, včetně způsobu vyúčtování,
- *f)* ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb,
- *g)* výpovědní důvody a výpovědní lhůty,
- *h)* dobu platnosti smlouvy.

Standardy

4. Smlouva o poskytování sociální služby

- Kritérium
- a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro uzavírání smlouvy o poskytování sociální služby s ohledem na druh poskytované sociální služby a okruh osob, kterým je určena; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje;
- b) Poskytovatel při uzavírání smlouvy o poskytování sociální služby postupuje tak, aby osoba rozuměla obsahu a účelu smlouvy;
- c) Poskytovatel sjednává s osobou rozsah a průběh poskytování sociální služby s ohledem na osobní cíl závislý na možnostech, schopnostech a přání osoby;

Otázky ke kontraktu

- Umíme nekontraktovat rámeč, formu hranice
- Prostřednictvím příloh smlouvy (Dopis pro tebe) seznamujeme více klienta s programem, pravidly, cíli, právy, povinnostmi, metodami
- Když kontraktujeme léčbu TK, tím je nekontraktováno, že léčba zohledňuje všechny účinné faktory TK
- Umíme nekontraktovat obsah léčby?
- Umíme informovat o tom, co se bude dít s duší klienta?
Mluvíme o tom?
- Máme definováno, co je v procesu léčby zodpovědnost týmu, pracovníka a co klienta? Ví o tom pracovník, ví o tom klient?
- Umíme kontraktovat hodnoty, etiku práce, profesionalitu?

Osobní cíl

- Důraz kladený na individualizaci péče s ohledem na osobní cíl klienta
- Základní cíl klientů v komunitě je stejný? – přestat užívat návykové látky a změnit životní styl?
- Pokud klient otevřeně mluví o jiném cíli, asi ho nevezmeme do služby, a pokud má skrytou zakázku, tak v léčbě nevydrží nebo my se trápíme
- Myslím si, že část klientů vůbec neví, jaký je jeho osobní cíl, co chce a řeči o abstinenci jsou vítané

Individualizace péče v terapeutické komunitě

- Individualizace péče je mantrou
- Víme, že pokud budeme mít individualizovanou péči, tak léčba bude úspěšná
- V čem je péče individualizovaná (ale neprojeví se to v kontraktu)
  - Specializovaná psychiatrická péče u klientů s duální dg. s dopady na přizpůsobení individuálního programu v komunitě
  - Specializovaná somatická péče - vede k úpravám programu
  - Sociální situace klienta – individualizovaný přístup podle sociálních potřeb klienta
  - Speciální diety – individualizace ve stravování

Kontrakt pro psychoterapii (Kompetence evropského psychoterapeuta)

- Zformulovat hlavní klientovi obtíže
- Cíle, plány a strategie terapie formulovat realisticky
- Prodiskutovat motivaci pacienta/klienta
- Zvážit potřebný rozsah psychoterapie
- Uzavřít kontrakt
- Reflektovat to, jak je naše dohoda naplňována
- Umožnit odeslání pacienta/klienta na jiné pracoviště

Kontrakt na terapii

- Z podstaty Terapeutické komunity kontraktujeme skupinovou psychoterapii, kde stranami kontraktu je terapeutický tým a klient
- Na to jsou navázány etická pravidla o sdílení dokumentace, informací atd.
- Na poradách, supervizích sdílíme informace, postupy. Cíle, kroky metody u každého klienta i terapeuta (přenosy, protipřenosy apod.
- Kontraktujeme krizovou intervenci ve stejném režimu

Jak kontraktujeme individuální terapii?

- Na stranách kontraktu je terapeut X klient (Kde je tým a skupina?)
- Jak zacházíme s terapeutickým vztahem a s exkluzivitou vztahu terapeut X klient?
- Jak zacházíme s mlčenlivostí, předáváním informací, jak je to nekontaktováno s klientem a terapeutem v rámci komunity? Může individuální terapeut uzavřít kontrakt o tajemství s e svým klientem?
- Věříme ve zralost terapeuta, že nedá přednost sytícímu vztahu s individuálním klientem před vztahem ke skupině a ostatním klientům? Je individuální terapeut schopný zvládnout svůj protipřenosový vztah ke „svému“ klientovi na skupině

- Může skupina fungovat, když 2 členové skupiny sdílí stejné informace o kterých zbytek skupiny neví?
- Je možné udržet bezpečí ve skupině a otevřenost?
- Jaká témata si nechávám na skupinu a jaká na individuál?
- Co tento paralelní vztah dělá se skupinovými procesy, má dopad skupinový proces, když se ošetřuje v individuálu?
- Jak funguje týmová spolupráce?

Účinné faktory psychoterapie - Vymětal

- 1. strukturovanost a důvěryhodnost terapie
- 2. osobnostní vlastnosti terapeuta ve smyslu na osobu zaměřeného přístupu - akceptace, kongruence, empatie
- 3. přirozená autorita terapeuta a (jako následek) pozitivní očekávání klienta
- 4. zvyšování kompetence a kontroly klienta
- 5. sebe-explorace
- 6. vztah mezi klientem a terapeutem
- 7. informace, sugesce a učení.

Účinné faktory skupinové psychoterapie Yalom

- Dodávání naděje
- Univerzalita problémů
- Poskytování informací
- Altruismus (klienti dostávají tím, že dávají)
- Korektivní rekapitulace primární rodiny
- Rozvoj sociálních dovedností (zpětná vazba, konfrontace)
- Napodobující chování
- Interpersonální učení
- Skupinová soudržnost – koheze
- Katarze
- Existenciální faktory

Možné dopady

- Dochází k oddělení terapeutického procesu a života komunity
- Skupiny se postupně mění na komunitní setkání pouze s praktickým obsahem života komunity a hodnocením
- Účinné faktory skupinové terapie přestávají být přítomny
- Snižuje se motivace spolupráce na skupině
- Snižuje se motivace ke spolupráci v týmu, každý má svého klienta, rozumí mu nejvíc a ostatní mu kazí práci – zvýšení konfliktnosti v týmu,
- Pokud nemáme společné klienty, tak co nás v komunitě spojuje?

Neuzavíráme
s klientem
Faustovský
kontrakt?

